

PREDLOG PREDLAGATELJA

Izvršni svet skupščine občine Ljubljana Vič Rudnik je na 135. seji dne 26. 4. 1989 obravnaval informacijo o uresničevanju družbenega plana občine v prvem trimesečju 1989 in sklenil, da jo posreduje delegatom skupščine občine v obravnavo in sprejem.

Izvršni svet

INFORMACIJA

o uresničevanju družbenega plana občine v prvem tromesečju 1989

1. UVOD

Začetek leta 1989 je prinesel veliko sprememb, ki so vplivale na pogoje poslovanja gospodarskih in negospodarskih organizacij. Predvsem imamo v mislih oblikovanje nove, drugačne družbene klime, ki s tem, da dopušča več podjetniškega uveljavljanja interesov, tako v družbenem kot zasebnem sektorju, hkrati zaostre odgovornost vsakega subjekta gospodarjenja za svoj uspeh. Ostala večja segmenta sprememb pri pogojih poslovanja sta preureditev ustavnih in zakonskih okvirov v smislu upoštevanja tržnih načel gospodarjenja, to je bolj logične ekonomije in slednjič, ekonomska politika, ki daje upati na korenitejši zasuk. Gre za razbremenjevanje gospodarstva pri uvozu, za racionalnejšo politiko proračunske in izvenproračunske porabe, ki obeta manj prerazdelitev dohodka in s tem vzpostavitev racionalnejše strukture gospodarstva ter za bistveno sproščanje spon poslovanja na več nivojih. S tem v zvezi gospodarstvo pozitivno ocenjuje vztrajanja zvezne vlade pri napovedani politiki brez omejitev, kot so npr. zamrzitev cen, osebnih dohodkov ali omejitev uvoza. Gotovo pa zaupanje še ni doseženo in psihološko so tako gospodarski kot negospodarski subjekti še vedno usmerjeni v vodenje mikopodjetniške politike v smislu vnaprejšnjega zavarovanja pred morebitnimi neprijetnimi presenečenji tekoče politike. Gotovo pretekle izkušnje opravičujejo tako ravnanje, ki je pa preveč kratkoročno usmerjeno, da bi bilo na dolgi rok racionalno. Vsekakor bo potrebno tekoče ukrepe na nivoju organizacij korigirati, če se bo, in kot kaže se bo, sedanja politika ZIS nadaljevala v obstoječi smeri.

Pri tem bo zelo odgovorna naloga vodilnih delavcev v organizacijah, ki bodo morali, sicer tenkočutno, vendar zelo promptno, prilagajati poslovanje lastne organizacije na splošne tokove. To pomeni na primer nujno veliko elastičnost v pogojih visoke inflacije, pravilno nastavljene mere vrednosti, previdnost in racionalnost pri financiranju ipd.

Finančni podatki o poslovanju v prvih treh mesecih še niso dosegljivi. Zakon o računovodstvu je opustil trimesečni periodični obračun, zakon o družbenem planiranju pa zmanjšal obveznosti organizacij združenega dela na področju spremljanja poslovanja, poročanja in informiranja institucij in upravnih organov. Predpisana je priprava trimesečnega poročila z najosnovnejšimi podatki (osebni dohodek, celotni prihodek in število zaposlenih), ki jih zbira Služba družbenega knjigovodstva. Informacija bo pripravljena ob sami obravnavi gradiva.

Mednarodno sodelovanje ostaja ena od ključnih točk uspešnega razvoja. V občini se je izvoz povečal, ocenjujemo pa, da rast ne bo skokovita, že z ozirom na precej visoko izvozno rast v letu 1988, ki je precejšen del rezerv že izčrpala. Hkrati lahko pričakujemo tudi osip izvoza pri dohodkovno neuspešnih poslih – s sistemsko sprostivjo uvoza bodo namreč posredni finančni efekti izvoza čedalje bolj izostajali. Izvoz za vsako ceno (pod ceno) se bo moral umakniti, ojačati pa seveda na področjih, kjer imamo relativne primerjalne prednosti nasproti tujim gospodarstvom.

Industrijska proizvodnja v občini je po naši oceni narasla v primerjavi z ustreznim lanskim obdobjem. Opozoriti moramo na diverzifikacijo rasti, kar smo napovedovali že v lanskem letu: tempo rasti ni enakomeren kot v preteklih obdobjih, ko je večina

organizacij združenega dela dosegla podobno rast, sedaj opažamo večje stopnje rasti pri nekaterih in pa padce proizvodnje pri drugih podjetjih.

Negospodarstvo se, ob pojačanih pritiskih na omejevanje njegove porabe, krčevito bori za ohranitev in izvajanje programov. Poleg naspolh večje neelastičnosti negospodarstvo bremeni še pretirano zaposlovanje v prejšnjih letih (gospodarstvo je z omejevanjem in krčenjem zaposlovanja prej pričelo, kar se je odrazilo v pritisku na delovna mesta v negospodarstvu) in pa izredno negativen vpliv inflacije. Različna dinamika dotoka sredstev ter naknadni poračuni v končni vsoti porabe, formalno ne kažejo razlike v porabi, gre pa za ogromno razliko v efektu, ali so npr. letno planirana sredstva realizirana prej ali kasneje.

Na področju naložb po pričakovanju ni pospešene aktivnosti. Gre za pomanjkanje akumulacije v celoti, premiki so možni le v dveh smereh: diferenciacija gospodarskih subjektov v koncentracijo akumulacije pri posameznih podjetjih ter pridobitev kapitala iz tujine, kar ostaja ena od prioriteten nalog podjetniškega gospodarstva v letošnjem letu.

2. RAZVOJ MATERIALNE OSNOVE ZDRUŽENEGA DELA

2.1. ZAPOSLOVANJE

V mesecu januarju se je povečalo število zaposlenih za 33 delavcev (0,1%), od tega v gospodarstvu za 18 delavcev (0,1%) in v negospodarstvu za 15 delavcev (0,2%). V zasebnem sektorju je število zaposlenih ostalo na ravni števila zaposlenih v decembru 1988.

V dveh mesecih je bilo izkazano 455 potreb po delavcih (kritje potreb je bilo za 325 delavcev), v lanskem enakem obdobju pa je bilo izkazano 528 potreb (kritje potreb je bilo za 232 delavcev). Konec marca je bilo prijavljenih 684 iskalcev zaposlitve (16%). Med iskalci jih je bilo 48% brez poklica ali s I. stopnjo, 19,3% s IV. stopnjo in 16,2% s V. stopnjo. Iskalcev prve zaposlitve je bilo 24%, starih do 26 let 40% in težje zaposljivih 30%.

2.2. MEDNARODNA MENJAVA

V resoluciji za leto 1989 je načrtovana 15 odstotna rast izvoza glede na lanske letošne rezultate.

Po podatkih Narodne banke Slovenije je skupni izvoz v prvih dveh mesecih za 12,4 odstotka večji kot v enakem obdobju lani; konvertibilni izvoz je večji za 14,9 odstotka, klirinški pa za 3,5 odstotka.

Skupni uvoz je v obdobju januar – februar v primerjavi z lanskim enakim obdobjem manjši za 18,2 odstotka.

Struktura blagovne menjave s tujino po področjih izvoza je bila v prvih dveh mesecih naslednja: izvoz v države v razvoju 24,8 odstotka, v države SEV 23,5 odstotka in druge razvite države 51,7 odstotka skupnega izvoza. Za primerjavo pogledimo strukturo blagovne menjave v lanskem letu: izvoz v države v razvoju 11,5 odstotka, v države SEV 39,3 odstotka in druge razvite države 49,3 odstotka skupnega izvoza.

V strukturi uvoza blaga po namenu zavzema največji delež uvoz reprodukcijskega materiala – 54,7 odstotka, uvoz opreme 29,2 odstotka in uvoz blaga za široko potrošnjo 16,1 odstotka skupnega uvoza. V letu 1988 pa je bila struktura naslednja: uvoz reprodukcijskega materiala 68,4 odstotka, uvoz opreme 17,2 odstotka in uvoz blaga za široko potrošnjo 14,1 odstotka. Razveseljuje predvsem dejstvo, da se je povečal uvoz opreme.

Zelo dobre izvozne rezultate so dosegli v DO Plutal. V DO Avtomontaža TOZD Utensilia in TOZD Tovarna grelnih naprav ter DO Hoja so, ob sorazmerno velikem obsegu izvoza, dosegli v dveh mesecih veliko povečanje v primerjavi z lanskim enakim obdobjem. V KZ Velike Lašče in DO Mizarstvo lg ustvarijo sicer manjši obseg izvoza, vendar so v obdobju januar – februar dosegli veliko povečanje v primerjavi z lanskim enakim obdobjem.

Kljub oživljanju proizvodnje na prehodu iz lanskega v letošnje leto, zunanjetrgovinski rezultati v začetku leta ne vzbujajo pretiranega optimizma.

Ob okrepitvi domačega povpraševanja in skokovitem naraščanju domačih cen je bila tečajna politika v začetku letošnjega leta premalo aktivna, da bi uspela ohraniti cenovno konkurenčnost.